

نام و نام خانوادگی: .....

مقطع و رشته: دوازدهم

نام پدر: .....

شماره داوطلب: .....

تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

جمهوری اسلامی ایران

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران

اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران

دبیرستان غیردولتی دخترانه سرای دانش واحد فلسطین

آزمون میان ترم اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

نام درس: فارسی-۳ - گروه (۱)

نام دبیر: .....

تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۸/۲۲

ساعت امتحان: ۱۴:۳۰ صبح/ عصر

مدت امتحان: ۶۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	پاسخ در همین برگه نوشته شود.	نمره
		قلمرو زبانی (۵ نمره)	
۱	معنی لغات سوالات ۱ تا ۴ زیر را بنویسید. بازش بخواند، باز اعراض کند.		۰/۲۵
۲	دامن دوست به دست آر و ز دشمن بگسل		۰/۲۵
۳	دریا و کوه در ره و من خسته و ضعیف ای خضر پی خجسته مدد کن به همتم		۰/۲۵
۴	وجه خدا اگر شودت منظر نظر		۰/۲۵
۵	در هریک از عبارات زیر املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) نه مطرب که آواز پای (ستور / سطور) سماع است اگر عشق داری و شور ب) گـر بی خبران و عیب‌گویان از پس (منسوب / منسوب) کنندم به هوی و به هوس		۰/۵
۶	در گروه کلمات زیر غلطهای املايي را بیابید و شکل درست آنها را بنویسید. «سنا و سپاس - عز و ذل - باسق و بالیده - صریر و تخت - متاع و فرمانبردار - ضماد و مرحم - ارغند و قهرآلود - خوان و سفره»		۱
۷	غلطهای املايي بیت و عبارت زیر را به شکل درست بازنویسی کنید. الف) بفکن ز پی این اثاث تزویر بگسل ز هم این نژاد و پیوند ب) هرگه که یکی از بندگان دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بردارد، ایزد تعالی باز اعزاز کند.		۰/۵
۸	کدام یک از کلمات ابیات زیر در زبان هم آوا دارند؟ دوش بی روی تو آتش به سرم بر می شد و آبی از دیده می آمد که زمین تر می شد اسبیر بند بلا را چه جای سرزنش است گرت معاونتی دست می دهد دریاب		۰/۵
۹	با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید. «کمان سخت که داد آن لطیف بازو را که تیر غمزه تمام است صید آهو را هزار صید دلست پیش تیر باز آید بدین صفت که تو داری کمان ابرو را» الف) نقش ضمیر متصل را مشخص کنید. ب) نوع حرف «را» در پایان مصراع ها چیست؟ ج) اجزای اصلی جمله مصراع اول را مشخص کنید. (چند جزیی و گذرا به چیست؟) د) یک حرف ربط وابسته‌ساز بیابید.		۰/۲۵ ۰/۵ ۱ ۰/۲۵
صفحه ی ۱ از ۳			

۱۰	حذف فعل و نوع قرینه را در بیت زیر مشخص کنید. گرم با صالحان بی دوست در بهشت آرند همان بهتر که در دوزخ کنندم با گنهکاران	۰/۵
۱۱	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. الف) دست و پا بسیار زد تا <u>عشق</u> ما را <u>پاک</u> سوخت ب) بر ضعیفان <u>ظلم</u> کردن، ظلم بر خود کردن است شعله خون‌ها خورد تا این هیزم نمناک سوخت شعله هم بی بال و پر شد تا <u>خس</u> و <u>خاشاک</u> سوخت	۱
قلمرو ادبی (۵نمره)		
۱۲	آرایه های ابیات و عبارت زیر مشخص کنید. (برای هر بیت دو آرایه کافی است). الف) ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است ب) در مکتب حقایق پیش ادیب عشق هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی ج) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی د) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده.	۲
۱۳	آرایه بارز بیت زیر توضیح دهید. «تا چشم بشر نبندت روی بنهفته به ابر چهر دل بند»	۰/۵
۱۴	آرایه «مجاز» و «ایهام» را در ابیات زیر توضیح دهید. الف) سپید شد چو درخت شکوفه دار سرم وز این درخت همین میوه غم است برم ب) بی مهر رخت، روز مرا نور نمانده است وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است	۰/۵
۱۵	پدیدآوردگان آثار زیر را بنویسید الف) روایت سنگرداران ۲ ب) ترجمه کلیله و دمنه	۰/۵
۱۶	دو شاعر نام ببرید که غزل سیاسی اجتماعی سروده اند.	۰/۵
۱۷	اشعار زیر را کامل کنید. الف) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر ..... ب) ..... در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی	۱
قلمرو فکری (۸نمره)		
عبارات و ابیات زیر را به نثر روان برگردانید.		
۱۸	شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته میسند	۰/۵
۱۹	چه غم دیوار امت را دارد که دارد چون تو پشتیبان چه باک از موج بحر آن را که دارد چون تو کشتیبان	۰/۷۵
۲۰	لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی	۰/۵
۲۱	این مدعیان در طلبش بی خبران اند کان را که خبر شد خبری باز نیامد	۰/۷۵
صفحه ۲ از ۳		

۰/۵	در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت	۲۲
۱	تا واره‌ی از دم ستوران وین مردم نحس دیومانند با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند	۲۳
۰/۵	با توجه به ادبیات پایداری، مضمون مشترک ابیات زیر را بنویسید جامه‌ای کاو نشود غرق به خون بهر وطن فردّخی ز جان و دل می‌کند در این محفل پدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است دل نثار استقلال، جان فدای آزادی	۲۴
۰/۵	در بیت زیر کدام موضوع محوری عصر مشروطه اشاره شده است؟ «خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است»	۲۵
۱	مفهوم کلی ابیات زیر را بنویسید. الف) بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک بگفت آنکه که باشم خفته در خاک ب) همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری	۲۶
۰/۵	بیت زیر به چه موضوعی اشاره دارد؟ گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان گفت: کار شرع کار درهم و دینار نیست	۲۷
۱	الف) قالب شعر زیر را با دلیل مشخص کنید. ب) منظور از <u>بیدل</u> و <u>بی‌نشان</u> چیست؟ گر کسی وصف او ز من پرسد بیدل از بی‌نشان چه گوید باز عاشقان کشتگان معشوق‌اند برنیاید ز کشتگان آواز	۲۸
۰/۵	مفهوم مشترک آیه «تعزّ من تشاء و تذللّ من تشاء» را با مصراع «همه بیشی تو بکاهی، هم کمی تو فزایی» را بیان کنید.	۲۹
صفحه ی ۳ از ۳		

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران
دبیرستان غیر دولتی دخترانه سرای دانش واحد فلسطین
کلید سؤالات میان ترم اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

نام درس: فارسی ۳
نام دبیر: .....
تاریخ امتحان: ۲۲ / ۸ / ۱۴۰۰
ساعت امتحان: ۱۴:۳۰ صبح / عصر
مدت امتحان: ۶۰ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	گروه ۲	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	روی گردانی ۰/۲۵		
۲	جدا کن ۰/۲۵		
۳	عنایت پیر و... ۰/۲۵		
۴	ذات و وجود ۰/۲۵		
۵	الف) ستور ۰/۲۵ ب) منسوب ۰/۲۵		
۶	ثنا ۰/۲۵ سریر ۰/۲۵ مطاع ۰/۲۵ مرهم ۰/۲۵		
۷	اساس ۰/۲۵ اعراض ۰/۲۵		
۸	زمین/ ضمین ۰/۲۵ اسیر/ ائیر/ عصیر/ عسیر ۰/۲۵		
۹	الف) مضاف الیه ۰/۲۵ ب) به ترتیب: متمم (برای صید) ۰/۲۵ ج) چهارجزیی گذرا به مفعول و متمم ۰/۲۵ / کمان سخت: مفعول ۰/۲۵ / که: نهاد ۰/۲۵ / لطیف بازو: متمم ۰/۲۵ د) وابسته ساز: که ۰/۲۵		
۱۰	همان بهتر [است] ۰/۲۵ معنوی ۲۵۰		
۱۱	الف) به ترتیب: نهاد ۰/۲۵ ب) به ترتیب: نهاد ۰/۲۵ مفعول (خس و خاشاک را سوزاند) ۰/۲۵		
۱۲	الف) تشبیه ۰/۲۵ ب) تشبیه ۰/۲۵ ج) مجاز ۰/۲۵ د) سجع ۰/۲۵	استعاره ۰/۲۵ جناس ۰/۲۵ ایهام تناسب ۰/۲۵ تشبیه ۰/۲۵	یا مراعات یا مراعات یا مراعات یا تشخیص
۱۳	حسن تعلیل ۰/۲۵ برای مرتفع بودن دماوند دلیل ادبی ذکر شده ۰/۲۵		
۱۴	الف) سر مجاز مو ۰/۲۵ مهر: ایهام (خورشید/ عشق) ۰/۲۵		
۱۵	الف) عیسی سلمانی لطف آبادی ۰/۲۵ ب) نصرالله منشی ۰/۲۵		
۱۶	بهار ۰/۲۵ عارف ۰/۲۵ یا فرخی یزدی		
۱۷	الف) کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی ۰/۵ ب) بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود ۰/۵		
۱۸	ای دماوند که مانند قلب روزگار هستی با آتشفشان درونت فوران کن و مگذار که آتش درونت (خشم تو) پنهان بماند. (این بیت آزادی خواهان زمان (مردم) را به مبارزه و اعتراض دعوت می کند). ۰/۵		
۱۹	امتی که حامی و پشتیبانی مانند تو (پیامبر) دارد، هیچ غمی نخواهد داشت و کسی که نوح کشتیبان او باشد از موج دریا نمی ترسد ۰/۷۵		
۲۰	خدایا! سنایی با تمام وجود، تو را به یگانگی می ستایم، به امید آن که برای او امکان رهایی از آتش دوزخ باشد. ۰/۵		

۲۱	کسانی که ادعا می‌کنند وجود حق را درک کرده‌اند، در حقیقت او را نشناخته‌اند؛ زیرا عاشقان واقعی وقتی به ذات حق پی می‌برند از خود بی خود می‌شوند و دیگران نمی‌توانند از آن‌ها کسب خبر نمایند ۰/۷۵
۲۲	هر ملّتی که نویسنده و اهل قلم نداشته باشد، نام او از صحنهٔ روزگار فراموش خواهد شد. ۰/۵
۲۳	برای این که از هم‌نشینی مردمِ پستِ دیوصفت رها شوی با آفتاب (شیر سپهر) و مشتری (سعد اکبر: ستارهٔ خوشبختی) هم پیمان شده‌ای. (دلیل این که این‌گونه سر به فلک کشیده‌ای، دور ماندن از مصاحبت با افرادِ پستِ دیوسیرت است). ۱
۲۴	وطن دوستی و جان فشانی در راه وطن ۰/۵
۲۵	بیگانه ستیزی ۰/۵
۲۶	الف) وفاداری عاشق تا لحظه مرگ ۰/۲۵ ب) توصیه به در تسبیح خداوند بودن ۰/۲۵
۲۷	رشوه خواری ۰/۵
۲۸	الف) قطعه ۰/۲۵ چون تنها مصراعهای زوج هم قافیه هستند. ۰/۲۵
۲۹	عزت و ذلت آدمی به دست خداوند است. ۰/۵